

Valtuutettu Kajavan sekä 1 muun valtuustoaloite koskien neuvolavalistusta lasten kemikaalikuorman vähentämiseksi

Syntyvyyden romahdus Suomessa ja muissa länsimaissa johtuu osittain tahattomasta lapsettomuudesta, joka liittyy lastensaantia yrittävien heikentyneeseen hedelmällisyyteen. Heikentyneeseen hedelmällisyyteen ovat osasyynä ympäristömyrkyt, joista kasaantuu ihmiselle kemikaalikuormaa. Jopa kymmeniä tuhansia uusia kemikaaleja on tullut markkinoille viimeisten kymmenen vuoden aikana, eikä kaikkien näiden vaikutuksista ihmiseen ole selvyyttä.

Erityisinä riskeinä erityisesti poikien hedelmällisyydelle pidetään muovien pehmentimiä, ftalaatteja sekä mikromuovia, jota on löytynyt viime aikoina jopa vauvojen kiveksistä. Fluorattujen parafiinien pitoisuudet ovat viimeaikaisten tutkimusten mukaan nousseet huomattavasti lasta odottavilla norjalaisäideillä.

Temusta ja muutenkin etenkin Kiinasta tilattujen postilähetysten räjähdysmäinen kasvu on myös omiaan lisäämään ihmisten kemikaalialtistusta.

Muovien pehmentimien ja mikromuovin ohella huomionarvoisia kemikaalialtistuksen lähteitä ovat ainakin vanhat tai säröilevät astiat, joiden maaleista tai metalleista irtoaa toisinaan raskasmetalleja sekä naarmuuntuneet tai ylikuumennetut teflon-pinnoitteiset astiat, joista irtoaa PFAS-yhdisteitä. PFAS-yhdisteiden on todettu aiheuttavan terveysriskejä, kuten hedelmättömyyttä, maksaongelmia ja kilpirauhasen häiriöitä.

Ihmiset eivät monestikaan ole tietoisia ainakaan kaikista näistä kemikaalialtistuksen lähteistä, joista osaa olisi helppoa välttää, jos tietoisuutta niistä lisätään.

Huolestunut, kansainvälinen tutkijaryhmä on laatinut suuntaviivoja päättäjille ja teollisuudelle kiinnittää huomiota nano- ja mikromuovien aiheuttamiin riskeihin erityisesti raskauden aikana ja varhaislapsuudessa. Lisäksi vanhemmille suositellaan muovien käytön vähentämistä.

Me Länsi-Uudenmaan aluevaltuutetut esitämme, että aluemme neuvoloissa valistetaan vanhempia kemikaalialtistuksen vähentämiseksi ja harkitaan vakavasti myös esitteen laatimista neuvoloihin aiheesta.

Lähteitä:

[Tutkijaryhmä: Mikromuovien määrästä ja vaikutuksista sikiöihin ja lapsiin ei tiedetä tarpeeksi – neuvoja vanhemmille, päättäjille ja yrityksille | Oulun yliopisto](#)

[Vanhoissa astioissa huikeita lyijypitoisuuksia – Kuningaskuluttaja – yle.fi](#)

[Onko paistinpannusi jopa myrkyllinen? Näin vältät terveydelle haitalliset kemikaalit - Ilta-Sanomat](#)

[Dokumenttiprojekti: Teflonin kirus – arkisen pinnoitteen hyytävä tarina – Yle TV1 – yle.fi](#)

Allekirjoitettu

28.4.2026

Kajava Henna / kysymyksen jättäjä

Laaksonen Merja